

"Stajerc" izhaja vsaki petek, daturan z dnevom naslednje nedelje.

Naročina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost poštine. Naročino je platičati naprej. Posamezne stevilke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptiju, gledalisko poslopje štev. 3.

Štev. 18.

V Ptiju v nedeljo dne 3. maja 1908.

IX. letnik.

Nabirajte jubilejne marke!

Kakor znano so izdane v proslavo cesarjeve jubileje posebne poštne marke. Mi prosimo, da nam pošljemo naši somišljeniki že rabljene te poštne znamke. Za veliko število teh znamk dobimo gotovo sveto denarja, ki se bodo porabile v napredne šolske namene. Nabirajte torej jubilejske marke in pošljite jih uredništvu "Stajerca".

Prvaška doslednost.

"Nemeč", "ponemčevanje", "nemčurstvo" in "germanizacija" — to so strašila, s katerimi okinčajo prvaške stranke papirnate svoje programe, prazne svoje govore in slavnate sklepe ter medene obljube ... Človek bi res že mislil, da ne bode slovenski kmetički več besedice svojega materinjega jezika razumel, ako gre v Ptuj ali Celje ali Maribor in kupi tam pri nemškemu trgovcu za dva groša blaga. Tujec bi moral misliti, da so štajerski in koroški Nemci pravi razbojniki, ki vladajo s puško in bodalam v roki. Kdor pa pozna resnične razmere v spodnjih deželah širne naše domovine, ta se bode tem prvaškim roparskim romanom le smejal. Kdor ima čute zdrave, ta bode tudi odločno povedal, da je jamranje in javkanje o nemški nevarnosti edino — pesek v oči tistim v bogom na duhu, katerim je Bog baje nebesko kraljestvo določil.

Ne, — mi in z nami tisočeri poštenih, kmetiških slovenskih in obrtniških slovenskih Štajerjev in Korošcev se semeji bajkam o "nemški nevarnosti" in je prepričanih, da je prvaštvu vseh barv in vseh strank edini in največji sovražnik slovenskega ljudstva. Prvaštvu je podobno možu, ki je kradel in ki beži po cesti ter vpije: Držite tata! ...

Kajti — ako bi imeli prvaški kolovodje Nemca in nemštvo res za najvišjega svojega sovraha, potem bi mu tudi na vsakem polju dosledno nasprotivali in izpodgrebli njegov vpliv. V tem oziru pa doživimo z vsakim dnevom nove, vedno čudovitejše dogodke. Pred kratkim šele smo čitali v klerikalnem "Miri", da je črna gospodarska zadruga v Velikovcu naravnost odvisna od Nemcev, da ima svoje kupce večinoma, ja skoraj izključno med Nemci. Torej: tisti ljudje, ki izdajajo "Mir", ki pljujejo vsak dan ogenj in žveplo na napredne Nemce, priznajo javno sami, da bi morala njih gospodarska zadružna poginiti brez nemštva. Takih slučajev je brez števil! Saj je znano, da podpira nemško-faško "Pijevje društvo" veliko prvaških listev. Iztokato je znano, da je protektor klerikalne "Mohorjeve družbe" nemški škof. Znalo je tudi, da so prvaško-zagreni ljubljanski klerikalci šele pred par tedni na štaciji v Ljubljani dunskega župana Nemca dr. Luegerja navdušeno pozdravljali in slavili ...

En slučaj pa je v tem oziru posebno znamenit. Ljubljanski občinski očetje so pač vzori

prvaške zagriženosti in nobene prilike ne zamudijo, da bi ne udrihali po Nemcih, — po tistih Nemcih seveda, ki so razvili kraljsko deželo, oleplšali Ljubljano in ki plačujejo še danes največji del davka na Kranjskem. Ta prvaška zagriženost ni nič čudnega za ljubljanske občinske očete. Na čelu jim stoji vendar bivši agent Hribar, katerega je hotel celo srbski revolver-kralj Peterček odlikovati s svojim redom. Človek bi si torej mislil, da se bodo ti veliki "iblanskii" Slovani obrnili v stran, kadar jim pride kak Nemec blizu. Ali kdor to misli, ne pozna pravke. Oni sovražijo Nemce le tedaj, kadar ta od njih kos pravice zahteva; kadar jim pa prinese denarja, takrat so ti dosledni možkarji ponizni in prijazni kot graščinski lakaji. To se je videlo že leta 1895. ob prilikl ljubljanskega potresa. Takrat se ni branil Hribar, tabor tisočakov nemške podpore, takrat so znali ti gospodje svoj "danke" prav lepo povedati. Pa tudi zdaj postanejo prijazni, kadar čutijo nemški denar. Ustanovili so si vsled tega nekako "društvo za promet tujcev". In za hrbotom ljubljanskih Nemcev pričeli so fehtarji po Nemškem, da naj Nemci v državi obiščejo belo mesto "Boltatovega Pepeta" in "Žaneta iz Iblane" ... Res so prisli te dni nemški člani nemškega mornarskega društva iz Bavarskega v Ljubljano in so pustili tam precej nemških markov, za katere so imeli edino dvomljivi užitek, da je Hribar zaklical bavarskemu kralju svoj "hoch" ...

Hoch Hribar, hoch die Pervaken ... Ako se prvaki bratijo z Nemci, potem to nič ni hudega; — ako pa kipi slovenski kmet za dva groša blaga pri naprednemu trgovcu, potem je "narodni izdajalec" ... Hoch Hribar, hoch die Pervaken ... Ako vzame slovenski kmetički iz nemške šparkase pod najugodnejšimi pogoji posojilo, potem ga oblijejo po prvaških listih z gnojnicu obrekovanja; ako pa grabijo pravki nemške marke skupaj, potem to ni nič hudega ... Hoch die Pervaken ... Ako prisili kmet svojega otroka, da se uči nemščine, potem ni to lepo, potem se smatra to za "ponemčevanje"; — ako pa vpije "veliki Slovan" Hribar bavarski kraljevi družini "živio", je to lepo in dopustno, — ker se gre za denar ... In doslednost? Prijatelj, ne išči poštene doslednosti v prvaških strankah! Niti po dnevu s svetliko je ne najdeš! Prvaška politika se ne ravna po načelih, temveč po dobičku za prvaški žep ...

Odvračajo ljudstvo od nemštva, ker se bojijo, da bi postal ljudstvo deležno dobička, ki bi se pridobil iz dobrega razmerja med obema narodoma. In v interesu prvaštva je, da ostane slovensko ljudstvo revno, — kajti revno ljudstvo je neumno in le neumnemu ljudstvu se zamore jarem tlačanstva na tilnik posaditi!

Politični pregled.

Pred polomom? Danes stopi državna zbornica skupaj in resni političarji so v velikih skrbih. Med početnicami se je politični položaj grozno pojstril. Značilna je v tem oziru že zadeva Wahrmund. Profesor Wahrmund v Inozemstvu nameč izdal knjižico, s katero se kleri-

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer. Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/4 strani K 32, za 1/8 strani K 16, za 1/16 strani K 8, za 1/32 strani K 4, za 1/64 strani K 2, za 1/128 strani K 1. — Pri večkratnem oznanju se cena primerno zniža.

kalni fanatiki ne strinjajo, vkljub temu da ima n. p. katoliški prelat Scheicher v marsičem skoraj iste pojme in nazore. Ali klerikalci hčajo pokazati svoj vpliv in zahtevajo, da se Wahrmunda odpokliče iz službe. Dokler so stavili to zahtevo le mali kaplani, ni bila posebno važna. Ali včeraj je stopila gosposka zbornica skupaj in tudi sivi plemenitački člani te stare "rumpelkamre" so isto zahtevali. Na Avstrijskem se mora enkrat odločiti, lej stoja ta država v kaki klerikalstva in je obdana s kitajskim zidom, — ali pa čutimo tudi na Avstrijskem duh naprednega razvitka. Ali — ali! Še važnejše in naravnost usodenoljnega pomena pa je narodnostni spor na Češkem. Mali češki narod je znal tekmolet z neko nedoseženo impertinenco in kričavostjo preprečiti vsako gospodarsko delo cele avstrijske države. Za vsakega češkega vratarja ali cestnega pometnika v Pragi je nastala že "politična kriza", se je vstavilo vso gospodarsko delo in povzročilo vladanje protustavnega § 14 ... Češka prednost je tudi zdaj naredila veliko nevarnost, ki zna voditi do razpusta državne zbornice. Zaradi uradnikov se gre! Avstrija stoji pred polomom — zaradi uradnikov. Res, lepe razmere!

Cesarjev jubilej. Ob prilikl 60-letnice cesarjevega vladovanja priredilo se bode na Dunaju velike slavnosti. Slavnostni obhod, katerega se bode i cesar udeležil, se vrši 12. junija.

Cesar je potrdil postavo glede določb o razdelitvi skupnih zemljišč ter ureditvi uprave in rabe skupnih zemljišč, kakor tudi postavo za varstvo koristne ptice, kakor jih je sklenil koroški deželni zbor.

Novi namestnik v Galiciji. Namesto umorjenega grofa Potockega je bil imenovan dr. Mihajl Bobrzynski za galiskega namestnika. Bobrzynski je znan kot nazadnjak in Rusini ga sovražijo istotako kakor prejšnega namestnika. Prišlo bode pa do budih dogodkov.

Veleizdajalc! V Peterwardeinu so zaprli bivšega kadeta, Srba Ivana Mirkovič. V gostilni je ta fant nagovarjal oficirje in vojake srbske narodnosti, da naj bi se v slučaju vojske med Avstrijo in Srbijo na stran Srbije postavili. Veleizdajalc pride pred sodišče. In s temi ljudmi se družije naši pravki!

Krvava Rusija. V prvih 2 mesecih tega leta je bilo obsojenih na Ruskem 507 oseb na smrt; pomilostilo se je 198 ešeb. Na večletno je začrati političnih pregreškov je bilo obsojenih 1184 oseb, med njimi 13 poslancev prve dume na 11 let. In potem se ti krvniki čudijo, ako se brani ljudstvo z bombami!

Dopisi.

Sv. Barbara v Halozah. Dragi čitatelji "Stajerca"! Prisiljen sem, Vam poročati o delovanju našega g. župnika Vogrina. Mi farani smo vedno pričakovali, da se ne bo v politiko vmešaval. Eno dokaz! Ko je bil na Jož-fovo shod kmečke zvezze, je dej. poslanec Pišek imel govor v šnopsariji vdove Korenjak, kjer so dotični poslušalci žganje srkali. Tedaj se je izrazil, da "ja maurja paurs u kep držati, in peticije poslušljat na poslaunca". Več peticij bode, ložje si

bodo poslanci zadnjo stran života osnažili, saj drugo itak ne dosežo. Potem je Potnik imel govor in omenil: "Za pristaupa u kmaučka zvanza sau vauta dau jau tau zvauza na katalikau paulaunga kaur ja taud paulauneuc dr. Kaurašanc zraun". Potem je spuhljanski Brečič omenil kot predsednik, da bi se naj pri sv. Barbari takoj osnoval odbor kmečke zveze za Leskovec in Zavrič, ter je pri tem vprašal g. Vogrina, naj on imenuje predsednika, podprednika in tajnika. Kot predsednika je takoj imenoval Kokolja Andraža crkv. ključarja v Slatini, kateri ima več čudnih reči na vesti kot predstojnik prejšnjih let. Za Zavrič Budigam podpredsednik, mislimo, da ne bo hotel te časti sprejeti; in tajnik za Leskovec kaplan Jakob Rabuza. Ko so pa poslušalci slišali, da še hočejo denarje imeti za vstop, so takoj vsi popihali iz žganjarne. G. župnik, Vas opozarjam in Vam svetujemo, da se drugokrat na prižnici drugače obnašate in politiko pri miru pustite kot "knez ekscelencia haložanski", drugač se Vam zna tako prigoditi kakor v bližnjih Višnicah in na Cvetlinu na Hrvaškem. Vi kot dušni pastir bi mogli znati, da se ne spodobi na kanceljnu imenovati, od katerega "duha" je ženska navdahnjena; glejte da se še kaj takega ne bo zgodilo, kakor se je Vašemu predniku, da sta pri eni kuhanici kar dva na svet prišla... Izvrsten poslušalec.

Kalobje. Dragi nam spoštovani učitelj "Šajerc"! Že davno nameravamo naznalo o redu v tukajšnji hribovski fari in občini Kalobje! Če se ravno že po starem reče, hribovski "berovičari" nič ne dene, pa vendar le še nismo tako bedasti farani in občani, da ne bi vedeli kaj je red, in kako bi moral biti uravnayan, ter izvrstno katoliško peljan. Od časa odhoda župnika Aloiza Kreft, ni bilo več za našo faro župnika po naši volji. Skoro vsaki hoče in mora svoj nos v politične zadeve porinoti, tako da brez njega ne bi občinski odbor ne mogel celo nič reševati. Pri tem pa je celi nered, farani in občani ne vemo, kdo bi bil viši gospod. Dolgo je že res od vseh svetnikov 1907. pa bodi Bogu pritoženo, da še ni prepozno omeniti, da ker je naša fara blizu in daleč znana romarska cerkev, ker so v starih časih ob romarskih dneh "vogaine" krajcarje merili. V sedajnih časih jih še pa ni šteti kaj, stari umrli župnik Pečnik so zaukazali, občini kupiti na mirodvor (pokopalije) železne vrata za zaklep, ja prav je bilo. G. župniku Kostanjevcu pa so tiste železne vrata za nič, njegova živina se sme celo leto v tem za mrtve posvečenem kraju pasti in grobove umrlih onesnažiti; je to župnijski red? Koliko je prišlo iz daljnih far romarjev na dan vseh svetnikov in dušni dan in so se pogovarjali, kakšni je red župnije v Kalobji. Župniku je to deveta briga, torej vprašamo mi farani Šajerca, pod ktero oblast spada res, red vzdrževati pokopališča! Drugi veliki nered pa je pri županstvu. Res, imeli smo pri občini Kalobje že mnogo let izvrstne že priletnje občinske odbornike, kateri so kaj vedeli, in mnogo veljali, brez vsakega župnika, pa je bil red. Danes pa ni nobenega reda, ker je farški nos zraven. V cerkvi na prižnici, namesto navka božjega besede, (sinfanje); tu ni nobene ženske, same babe, ali je mlada ali stara, baba je. Ravno tako je pri občinskih uradnikih; tudi ta največji nered. Imeli smo res od 1. januarja 1881. do sedajnega časa, stare može in starega izvrstnega pisanja, pa bil je popolen in zanesljiv red, sedaj pa ga ni več. Ni ga imela Kalobjška občina uradnika, ne mladega, ne starega, čez en četrto stoletja, kakor je bil to Fr. Doboviček, pa ga tudi nikdar več ne bo. Kdo je kriv, da je siromak bil prisiljen, službo pustiti? Krivo je za starca premala mesečna plača za življenje, komaj 18 kron, in zraven pa še občinskega sluga opravke brezplačno opravljati in tlako delati. Moral je res star in sitem biti in službo pustiti sam, s tem da je prosil za malo zvišanje mesečne plače; odbil je gosp. župnik prvi, župan drugi, in en odbornik tretji, s tem da en hlapac mora teško delat, pa ima komaj 80 K na leto plače. Ali je to red? Več prihodnji! Več pametnih občanov.

Iz Verhej pri Prijovi. Na Prijovi smo imeli misijon. Dragi "Šajerc", kaj si ti trpel v istem času, ni za popisati! Na prižnici in v spovednici so vsakega prašali, kaj da bere? Ako se je

reklo da Šajerca, sapralot, to je že bilo greh. Ropotalo se je, da je ta časopis brezveren, obrekljiv in kaj še vse; so ga hoteli kar na smrt odsoditi; obenem so agitirali za "krščanske" časopise tako zvane krelikalne cunje "Sl. gospodarja" in t. d. Marijina družba — se je začela tudi snovat. Gospod župnik Karl je pri krščanskem nauku dejal da mesca manjka se bode vidilo, kje je cvetje in kje je smetje. No, kaj si vendar ta mož ne dovoli. Mi že danes vemo, da je v klerikalni hiši smetje, pri nas pa, ki napredujemo, cvetje...

Iz Radinec gornjeradgonskega okraja. Na železniškem vlaku kateri vozi po proggi Ljutomer-Spielfeld je v zadnjem času v pomoč nastavljen konduktér, kateri baje nove slovenščine ni polnoma zmožen. Nas ki se po tej progi večkrat vozimo, to malo skrbim, temanj ker so vsi železniški uslužbenci bodisi konduktérji ali drugi uradniki prijazni in posterljivi gospodje. Polnoma nam nasprotnih misli pa je obče poznani kaplan Frančišek Stuhec od Sv. Jurja na Šavniči, kateri je o omenjenem konduktérju najbrž po svojih trabantih izvohal. Stuhec je navadno, ko je svoje pohlevne prošnje peljal v Maribor ali ko se je šel zdraviti v Gradec ali na Dunaj, stopil v Bučecovčih ali pa v Radencih na železni vlak, kakor to storijo tudi druge stranke od sv. Jurja katere z vlakom potujejo. Dne 31. sušča t. l. pa je ta gospodek enkrat izjemo pri svojih navadnih potih napravil. S svojimi dolgimi nogami prekoratl je blačna pota črez Murski vrh ter stopil na mali postaji Hrastje in Mota na železniški vlak. To storil je Stuhec samo radi tega, ker je mislil, da le tako edino mu bo mogoče slovenščine nezmožnega konduktéra, od katerega bo v svoji horvatski slovenščini zahvalil "vozni list" spraviti v zadrego in da bo potem lahko te neizmerne uspehe risal po časnikih, naznanih tudi generalu Korošcu in da bo zadojni o tej veliki krivici celo v državnem zboru govoril — kar bo nam kmetom najmanj polovico vseh plačil zmanjšalo...? Stuhecu pa zopet dobro jesensko zbirko prikrbelo —? Človek obrača, Bog pa obrne! je stari pregovor. Na ta pregorov je bo zmislišči gotovo tudi kaplan Stuhec, kdaj mu bo na pamet prišlo kako je s svojimi lepimi šolnici zastonj mešal blato črez Murski vrh, ker se je od njega skovali načrt popolnoma ponesrečil. Omenjeni konduktér je namreč mož na svojem mestu, on ve svojih službenih predpisov in se kot taki od mlečozobnega kaplanceta ne da spraviti nikakor v zadrego. Ko je Stuhec svojo željo razodel, poskusil je konduktér naj bi mu drugi potovalci tega čast. gospoda razložili oziroma tolmacili. Ker tega Stuhec, kateri je edino stopil na vlak da bi provociral, ni prepustil, se mu je zgodilo, kar je zaslužil, da je namreč na nasi postaji (Radenci) moral iz železniškega vlaka izstopiti, z drugimi besedami rečeno, da so ga železniški uradniki dali iz vlaka izkrcniti. Stuhec je potem milo gledal, kako prijazno se je vlak naprej pomikal, on pa je dobre pol druge ure pota do Radone zopet moral mater zemljo tlačiti in blato gozati. Da so se temu izvanrednemu izvajjanju potovalci in drugi ljudje grozno smejali, nastop železniških uslužbencev pa obče odobrili, mi je skoraj nepotrebitno omeniti. — Stuhec! Ta dan pa je bil prenseto kritičen za tebe; vidi se da se nisi kod hudo vrožnik Nemcov seznanil z imenitnim zvezdnalcem in naravoslovcem "Falbom", kateri vse kritične dneve prvega in drugega reda za celo leto naprej oznanjuje, ker drugače bi gotovo za ta dan izvrstljivo tvojega načrta opustil. Gospodek, tebi se je najbrž dozdevalo, da se boš s svojim za duhovnika nikakor ne primernim nastopom lovovrjeve vence zasluzil, pa si se grozno blamiral, ker si se izpostavil zasmehovanju. Po "Slov. Gospodarju" se hvališ, da sta dve pričujoči ženski tvojo postopanje odobrili; prenoto, to pa je res imenitno, kaj dve ženski potrdita, posebno če se gre za mladega kaplana. V pričo tebe sta mogoče odobrili, ali kaj sedaj govorita in kaj drugi ljudje tudi tvojega stanu o tem govorijo, tega pa ne pišeš. Dalje baje tudi pišeš, da si vložil pritožbo. Joj, če je to res, no pa huda! Ti in Korošec sta še v stanu, nam južno železnico zapreti. Če ravno tega ne pa sij vse nemške uslužbence ob kruh spraviti in ravnateljstvo južne železnice bo primorano

iti na Hrvatsko po druge ljudi. Če to doseže zna tvoj oče kateri je že več let brez prvega posla na hrvatski zemlji, pri južni želenici dobiti kako mastno službo. — Franc tedaj urno na noge, čas je zlato, minuta ki minila, se ne bo več povrnita. Dalje te prašati tudi Stuhec, ali bi bil ti kaplan na naši zemlji ne bi nemški znal? Ali si slišal kdaj kaj besedah rajnega milosti gosp. knožočofa, "Slovenska" kateri ni bil samo uzenor duhovnik, muč je tudi zvezan na slovenskem obnebju je pisal: "Koliko jezikov znaš, toliko mož veljeti. Ali je tvoj nastop, katerega smo omenili v zmag Kristusovih besed, kateri je večkrat rekel, 'Nemški bodi', 'Ljubite se med seboj', 'Bodi krotki in ponižnega srca'. Ali tebe kod duhovnika ne veže tudi dolžnost, se izvanz cerkve tudi obnašati, da ne provzroči sovraštva in pira, ampak da daješ ljudem dobre izglede. Stuhec, zapomni si: velika je tvoja oseba, ki bi bila tako velika kak je tvoja domovina, bi ti lahko luni poljubke dajal in iz neba zvenil! Če se ti pri Sv. Jurju tako obnašaš, da se ne čudimo če Jurjovčani zares vsaki dne molijo: kaplana Stuheca, reši nas o gospodljivosti, kateri živimo tik nemške meje in prisiljeni z Nemci občevati v gospodarskih, v govinških kakor tudi v obrtniških razmerih tedaj takega, provociranja ne moremo nikakor odobriti, če smo tudi sami zavedni Slovenci našega maternega jezika nikdar nismo in ga bomo zatajili. Mi smo tudi prisiljeni, da s našim otrokom koliko toliko da nemški podaker ne vemo po katerem kotu sveta bodo morali kruh služiti. Radovedni smo, kaj poreči k temu slučaju višje duhovske in državne oblasti? Če te tako postopanje lahko z manjšim okom opazujejo tedaj smo prepričani, da naših mladih g. kaplanov tudi gospodje v Mariboru bojijo in da višjim krogom ni zato, da bi med sosednimi narodi bila zastopnost in m...

Kmečka kri iz murskega polja.

Sv. Lenart pri Laškem. Ne čudite se ljudi božji ako zopet kaj slišiti iz našega kraja. Še je že v tem letu "Slov. Gosp." večkrat napovedal svojo modrost, posebno v št. 13. Tam je strašno gulinjivi članek, da se človeku hlače temo sejo ako ga bere. Naj je tedaj "Šajerc" mudi pokuka v naš kraj, da ne bodejo ljudje mislili da smo Šentlenarčani iz zadnje moke. Kaj je St. Lenart napreduje! Pri našim imamo "Balduš društvo", pa škoda da skoraj nihče za njega vede. Da si je ogromno število udov in vsak dan plača 1 krono, toraj to ni malenkost! Po nujnem klijenju se je dognalo, da steje to "društvo" do 15 udov. Blagajna je polna — teme! Napis pa zato nimamo, ker to društvo nima "čitalnice" na hruško pa bi bilo škoda table obešati. Naj bode, samo da je klerikalno in na "kališki" podlagi. Klerikalci smo pa že itak v nadlogam navajeni, ne škoduje nam pa nič: slab vreme, ne nobena psovka, ne obrekovanje ne oblasti, saj nam nimajo kaj vzeti?! I gremo naprej ne nazaj, beremo pa same tajce "cajtenge" kakoršne nam fajmošter naročajo. Če vejo kaj je dobro! Večkrat priporoča "Slov. Gosp." nam samo slovenske trgovce in gostilne. To so gotovo naš fajmošter pisali, mi kar ravnemo ubogamo našega „gaspu“ ne bomo kupovali pri gosp. Hermannu, pri katerem smo do sedaj kupovali skoraj vse Šentlenarčane sedaj pa se bomo oprijeli gesla: „Svoji k sunjim“, ter bomo kupovali le v „narodnih trgovinah“ v katerih si lahko človek poželi kar hoc. Tam se tudi vse po ceni dobi, tako pet klasa cvirna za eden groš. Ali dosti tega! Poglejmo pa vprašanjih pisača v 13. št. "Slov. Gosp.". Namreč dopisun stavi vprašanje: Ali nam je pomagano s „Šajercem“ za stare dni? — Toda v tej stvari hočemo ubogati našega „gaspu“ ter si bomo naročili vse „Slov. Gosp.“, samo da nam bo pomagano za stare dni! Pravi tudi, da se neki bralec izrazil: Ko bi še eno leto, "Šajerc" bral, ne bi več molil in v cerkev boli. E siromače! Saj te poznamo. Ti si se že davej prej naveličal v cerkev hoditi, kakor si "Šajerc" čital. Pa ako bi ga bil s tako vnenim čital, da bi se ti bil njegovo pisanje tako go boko v srce zarilo, bil bi se iz njega tudi tolj omike naučil da bi nenapal mirnih oseb na cestu z besedo: „Abedere Šajerc“! Ali vprašal bi z kakim mnenjem si ti to izbleknil? Šajerc

tudi ti, ako pa nisi, ali če ti rodna dežela in kraj smrdi in preglavice dela (!) pa běži na Turško! Dosti za danes! Nasvetujem Vam: ne jezite se preveč, kajti jeza škoduje...

St. Lenarski lovci.

Iz Kremberga. Gospod urednik! Ne mislite si, da bi pri nas bil svet gol z blanjami obiti in bi se nič zanimivega ne najšlo. Kaj še: smo zanimivi, še cigani iz Ogrskega nas obiskajo. Glavice smo, še viša gospoda na nas poslali. Sosedi nas zovejo Krempržane. Ne vem ali takoj ne obvelja latinska: nomen-omen. Toraj bi nas brhki Savinčani zvali Kremerže, težki Gorčan pa Krampeže. No-no! Letos saj so si fantje uže 24. maja po svojem veselčku napravili pri cerkvi: tepli so kar poprek. Sedaj pa kolomastijo eni marljivo k sodnijam, med tem ko se drugim doma pri peči rane celijo, moralnični činitelji pa se jim krohotom smejijo. Čedne gospe si pa vedo pomagati! možu zobe vun pa ne bo mogel gristi, ali pa okno in ne bo vsega videl. Praktično, kaj ne? Mahavci si hočejo isto v posmem, ker takrat bojda bi ne bilo v žopniji toliko razkošnih zakoncev in pri sodnjah bi se ne vidile cele rajde Kremprženov, dostikrat več kakor pri spovedem. Duhotovljost ljudstva podpira sloviti alkohol. Možaki in ženke, stari, mladi in že tudi otroki ga ravno ne zavrgajo. Prosit čimur nekdajnih veselic! Mladenci, mlaedenke do pol noči na veselicu, po polnoči pa? ... Spet eni brez veselice ... Drug dan si videl žene iskajoče svoje može — samece pa poskuševati ravnotežje po planah in jarkih. Krava enkrat v zelju ... smo in ostanemo Krempržani. Tu pa tam nas hočejo sosedi prekosi. Blžni Ledinčarji so streljali že na veliki petek. Tamošnji mož je ta dan nezel na hrbtu v cerkvi in v mavhi 10 kil smodnika, a glava mu je teži: prekučne ga, mavha razpoči in smodnik se razsija. Pa kaj? Pobrest ga in v mavho nazaj, ostalo pa še s pripomočjo užgalice ... ali pufl Mož se komaj zaveda v obližnjem bukovju, cekar pa visi na grmovju; sedaj si je pa brez vse skrbi, le hrbot ga silo zlo srbi. — Ali Krempržani smo naprednjaki, sosedom in še daljnjim naprej. Marsikatero društvo za napredek in Boge kćemu, imamo na papirju. Skoraj bi dobili skoz in skoz zadano stezo; tehnička velika se že v poštev jema. Ali počkaj troško se nekaj. Nekdajni uže pred tisočerji so umili sredstva v mero časa, dneva dela it. d. Nam ga ni bilo treba črez tekom ducant let. Sedej pa? Iz zvonika ne bo samo bum ... bum, ampak tudi bum ... bum. Uro dobimo, uro. Ali če staro medel mežnar od kodi privleče, ali novo, kedo si zna. Le eno je gotovo, da repetitorica bo, tako kako je ne gleštajo niti v samostanu niti v kaki Savinski podružnici manj kapelici na Nemškem. Vsaka dobra reč časa potrebuje. Ravno kakor je bilo pri novih zvonih, kojih celoten glas, aka ravno na tihem v zvonik spravljeni, se je le še crez več tednov razvil. Nevešči so si zaman v to glave trli in se pustili. Repetitorica bo — kaj velja. Uže pred ducent leti 500 gld. v Mravlakovih hranilnicih, in sedaj petki se letijo od vseh strani, kajti z leco se je reklo, da je ura potrebna — potrebna za gospoda kaplana, za ljudi in živino pa tudi. O vrla gorečnost, pa kaj? Niti človek niti živinče premore svojega želodca na klin. Tako so v božičnih praznikih pode se verniki vlačili v mraku od popoldnečne božje službe. Pred včerej je bila v enakem času: 1. Ura dolga pridiga, 2. ofer 3. pjetje litanijske, in 4. Božji blagoslov. Jutrajna pozna božja služba pa tudi še komaj ob 11 urah in ni jih malo, kteri imajo domu črez uro. Kedaj je zmožno skupno obedati, ali se spet po popoldne v cerkev podati! Alleluja! Nova urica-repetitorica saj za g. kaplana o katerem se splošno govoriti: Joj otroka, kterege staričita "Štajerc".

Opača na Koroškem. Na velikonočni torek je bila napovedana pri nas bima. In res so predi kmeti in kmetice z otroci od vseh strani, ravnatako tudi trgovci (lebceterje i. t. d.) Ali čakalo je vse celi dopoldan in še popoldan na gospoda knežškofa začnam, in z jezo v srcu in tudična jeziku so se morali vrniti brez uspeha proti domu. Res je bilo pri nas na ta dan punje smega, ali pa če morejo priti kmeti in otroci od najdaljših planinskih krajev peš k nam, bi govoriti g. knežškof ki majno dosti konjev in po-

krite vozove še lažje prišle, ali pa saj brzojavili, da bi ne bilo treba čakati do poznega popoldne. Tu se vidi da se ta gospoda vse sme dovoliti.

Žitaravas. (Župnijsko zemljische.) Dragi "Štajerc"! Kakor sem iz Tvojih člankov mnogokrat izprevidel, veš Ti različna zdravila proti marsikteri bolezni, n. pr. potuženosti, nagli jezi, srčni bolečini i. t. d. Naš župnik bi jih nemudoma potreboval. Zakaj? No, že dalj časa hodil okoli ves zmučen, s pobešeno glavo, polno britkih skrbi. Kakšnih skrbi? Ja ves, velike skrbi dela našemu vremenu župniku njegovo zemljische. Dal je bil svoj čas to obširno polje nekemu tukajšnjemu vele — in občespoštovanemu gospodu v njem in otaknjal vsako leto lepo svotico 480 K v žep. Ni bilo nobene skrbi, ne radi denarja, ne glede obdelovanja zemljevine, kajti denar je dohajal redoma, njive in travniki pa so bile v dobrih rokah. Namesto pa da bi se izkazal župnik svojemu dobremu najemniku hvaležnega je počenjal proti njemu ob volitvah in ob drugih priložnosti gonjo, ki je presegala vse meje. Ni se toraj čuditi, da je pokazal najemnik župniku — figo; prepustil mu je zemljische na razpolago. Župnik je zgubil svotico, ki jo vsled dobrega gospodarjenja svoje kuharice zelo pogreša. Sam o gospodarstvu toliko razume, kakor krava o pisjanu. Primoran je bil dati zemljische raznim najemnikom za pravo pasjo ceno. Pa iz treh far jih je moral privleči. Niso šli radi, a kaj se boš branil taksi sili, kuharica komandira, črnih pa pohlevno izvršujejo. Rabota je rabota! A vsako leto jih ne dobi na limanice, kajti kmeti naši imajo z lastnim zemljiscem preobpoli opraviti. Gotovo pa bodo tako pametni, da ne bodo zanemarjali lastne grude, temveč le farovško. In naslednik župnikov se bo zahvalil za tak izsesan svet. In to mitemu našemu župniku dela sive lase in mu krši spanje. In čeravno bi mu smeles biti znane besede svetega pisma, ga vendar opozorjam na eno: "Kdor seje veter, žel bode vihar". — Zdaj, ljubi "Štajerc", povej nam primerenega zdravila, da naš župnik spet okreva! Nam se pač tako smili. — Več faranov. Opombi stavčevega učenca: Za politikijoče duhovne ni zdravila. Pijane ne okreva, dokler mu ne odtegneš pijace, — politikijoči far pa ne ozdravi, dokler mu se ne prepovi politike. Sicer pa — dajte vode hladne mu, z njom naj glavo si obvezje in ostanek — spije naj!

Škocijan v junske dolini. Ljubi "Štajerc"! Zadnji dopis od 19. aprila pod zaglavjem "Iz Škocijana v junske dolini", o gostilniškemu škanala gospoda čuvaja Vunček v gostilni gospoda. Rabl treba je malo izpolniti in pojasniti. To namreč ni res, da bi moral gosp. Vunček v gostilni prenočiti, ampak res je, da ga je natakarica njegovega močno nagjenega tistega dnu postanega "Ujca" na njegov dom pri rokah voditi mogla, in da je on še do taiste noči domov prišel. Tudi je on svojo tisto noč dolžnostno službo komaj izvršil in je tudi v "Muru" zgrevalo prošnjo za odpuščanje do svojega razjaljenega soseda objavil. Klobuk v roki, — to naj bi bili pravi verni kristijani? Mi vero našo, največji zaklad, v časti držimo; ali gosp. Vunček, to postopanje na taho nedeljo je bilo prav klerikalno.

Iz Nemškega. Prosim te, "Štajerc", tudi jaz za par vrstic. Jaz sem rudar cehe Reinpreussen šaht V. Mörsu. Tukaj bi nas radi žive pozrli, ko bi le mogli; zdaj nas bi radi slovenske rudarje pripustili, zato ko nimajo "lifernge" na "koln". Delavci ki so jih lansko leto 1907 "birmali", tisti nočejo zdaj po ceni delati. Zdaj nas pa zmirač napadajo v časopisih, da smo zadnji tujedelci za davke plačati. Pa nismo zadnji, smo zmirač prvi, davka imamo pa to leto 1908 20% več. Tako bo vsak rudar plačal 50 mark to je 30 gold.; zdaj bo pa še več narastlo tako da bomo plačali do 80 mark. Prosimo vse avstrijski rudarji našo državo, naj priskrbi nam v naši očetovski deželi kruha. V avstrijski državi je več rude, kakor tukaj. Ko bi mi toliko plačali doklade na Avstrijskem, kakor tukaj bi ta dežela bolj zmožna postala. Mi plačamo veliko, naprimjer: Krankenkasse na mesec 3 mark, Pensionskasse na mesec 3-50 mark, Invalidenkasse 90 fenikov, Strafe je pa tudi do 4 do 5 mark, Sterbekasse 80 fenikov. Stanovanje je na

mesec 13 mark 50 fenikov, "koln" za kurjavo je 7 mark. Zaslужimo pa 5 mark 50 fenikov; vsak mesec naredimo šihto po 24 pa tudi 20, pa še manj. In živej je pa tudi drag; za oženjenega pride po 70—80 mark na mesec, za samca pa 50 do 60 mark. Kaj še pa vsi drugi stroški pridejo?

Novice.

Slovenska visoka šola. Naprej, — veduo naprej v močvirje zmešnjave in zmedenosti! To je sveto geslo prvaške politike. Nekaj čudnega je na tej politiki in še bolj čudno je, kako se dela to politiko. Pri časi haložanske kapljice sedi prvak in premišljuje. Kar nakrat vzame svinčnik in popiše kos nedolžnega belega papirja. Potem vihti papir po zraku in vpije: to so svete zahteve slovenskega ljudstva, — ako se te zahteve ne dovolijo, potem napravimo punt in kri bode tekla kakor v klalnici ... Svojo "slovensko" kmetijsko družbo hočejo prvaki, ako ravno navadni človek ne more razumeti, kaj ima slovenstvo z umetnimi gnojili, smrkavostjo pri konjih ali amerikanskimi trtami opraviti. Zgodovinske kronovine Koroško in Štajersko hočejo prvaki raztrgati in kos teh dežel združiti z Kranjsko, — akravno so te kronovine atoletja obstoječe in bodo ostale, ko ne bode niti sledu prvaške politike več. Na drugi strani hočejo prvaki sploh sestaviti našega cesarstva razbiti, — poljubujejo se s srbskimi podaniki revolver-Petra, z črnomorskimi tatovi ovc in bogve s čem vse še ... In pravijo, da so to "ljudske", "slovenske" zahteve. Ali najsmšeje je, kako se borijo prvaki za "slovensko univerzo" ali visoko šolo v Ljubljani. Že pred leti so trdili, da je ta univerza neobhodno potrebna, da ne odnehajo, dokler je ne dobijo, da mora priti. Ko se jim je potem reklo, da treba najprve ljudsko šolstvo izboljšati, da treba srednih šol, da se mora imeti slovenske knjige in učne pripomočnike, — so prvaki z najneumnejšim obrazom sveta trdili, da vse to že imajo ... Zdaj pa je objavil kaplan Korošec v nekem nemškem (!) listu v Zagrebu članek v katerem zahteva: 1) da dobi hrvatska visoka šola v Zagrebu in na Avstrijskem vse pravice. 2) da se uresniči v Zagrebu tudi še hrvatsko tehnično visoko šolo, in 3) da se uresniči v Ljubljani "slovenska" visoka šola, na kateri naj bi bil učni jezik — hrvatski ... Prijeli smo se za glavo, ko smo brali te najnovejše zahteve odrešenika iz Maribora, modrega Korošca. Nekdo je dejal, da je to le apriliska šala. Ali ne, članek ni bil spisan 1. aprila temveč v Velikinoči. Prvič smo proti temu, da bi imela zagrebska visoka šola tudi na Avstrijskem vse pravice. Zagreb spada pod ogrsko kruno in s tako dovoljvitvijo bi se delalo le avstrijskim študentom konkurenco. Kakor vidimo danes že v vsakem kotu "pemca", tako da se je že udomačil pregovor, da se pesoli vse, kadar vidi "pemca", ker se boji, da bi mu nekam zlezel, — tako bi videli potem povsodi hrvatske urednike, profesorje, inteligenčne. Danes nam priženejo Hrvatji pure, potem pa bi nam na polju duševnem kunkurirali. In mi nimamo vzroka, da bi se za to ogrevali. Istotako stoji stvar s tehniko v Zagrebu. Naj si Hrvatje s svojimi poslanci, svojimi zastopi in svojimi denarji sezidajo visokih šol, kolikor hočejo, — nas to nič ne briga in nerazumljivo je, zakaj vtička baje slovenski poslanec Korošec svoj žagnjan nos v to hrvatsko zadevo. Najneumnejša zahteva pa je ona, da se naj uresniči "slovenska" univerza v Ljubljani s hrvatskim učnim jezikom. S tem je dr. Korošec širnemu svetu vso slovensko duševno revščino razdelil. Torej: slovenščina je preslab za visoke šole! Slovenski študenti bi se morali najprve hrvatski učiti, da bi smeli vstopiti na visoko šolo v Ljubljani ... Jokajmo se, jokajmo se, slovenski kmetje, da nas naši poslanci pred vsem svetom smesijo in blamirajo ...

Prvaški listi, v prvi vrsti seveda mariborski "Fihpos" se norčujejo iz dejstva, da je sin veleizdajalca Košuta prepovedal "Štajerc" za ogrske dežele. Mi od teh ljudi nismo druzega pričakovali. Kajti prvaki so vendar sami v dnu svojega srca deželi in izdeli. Saj izjavljajo sami, da hočejo zgodovinske kronovine razbiti, da hočejo ustvariti veliko "jugoslavsko državo", v kateri naj bi bili združeni Srbi, Slo-

venci, Hrvati, cigani in bogve kdo še. Deželnim izdajalcem pa seveda se dopade nasilje betijarskih veleizdajalcev! Pa še nekaj družega. „Fihpos“ seveda ne bode nikdar na Ogrskem preposedan. Kajti prvič ta mariborska farška cunja sploh nima tam naročnikov, ker so ga že najneumnejši neumneži na Štajerskem do grla siti. In Košut vendar ne more preposedati lista, ki sploh na Ogrsko ne pride. Drugič pa so „Fihpos“ sploh ne upa odkrito proti Madžaronom pisariti. Vsa so se njegovi poslanci s Korošcem vred vendar vdinjali madžарonskim pijačam, ko so na Luegerjevo komando glasovali za avstro-ogrsko negodbo. Preracunejte le tistih 30 milijonov krov, katere ste avstrijskim narodom z vašimi glasovi letno naložili! Torej — „Fihpos“, le lepo tihu bodi! Tvojim modrim šalam se ne bode nikdo drugi smejal, nego duševni revčki, ki se ustijo še od farških kuharic za nos voditi. Te revčki pa ti privočimo!

Eljen Košut! Koroškemu listu „Freie Stimmen“ se piše: „Kakor znano, smatralo Madžarom za zločin, ako govoriti kakšni ogrski podanik o cesarju, mesto o ogrskem kralju. Zdaj je pa trgovski minister Franc Košut, sin guvernerja Ludovika Košuta, kateri je avstrijskega cesarja od trona odstavil, sam to izdajstvo zakrivil. G. Košut mlajši je bil namreč imenovan vitezom Leopoldovega reda in je moral kot tak dotedno prisego storiti. Ta prisega pa se glasi tako-le: „Prisegment pri Bogu, da budem držal Njegovemu Veličanstvu vladajočemu cesarju in njegovim potomcem ter članom cesarske hiže zvestobo. Vse, kar bi pospeševalo slavo, rast in sigurnost cesarstva, budem steril“ itd. In ta Košut je predsednik Košutove stranke in 48. stranke, katerih namen je, odtrgati kraljestvo Ogrsko od avstrijskega cesarstva... Kušut mora torej ali cesarju prisego ali pa svoji stranki zvestobo prelomiti! Radovedni smo, kaj bode storil ta sin veleizdajalca!“

Iz Spodnje-Stajerskega.

Na okoliški šoli v Ptiju je vpeljan nemški poduk v zadnjih 3 razredih, kar smo že v posledni številki poročali. Pri naprednemu ljudstvu je izvala ta novica veliko veselje. Poroča se nam pa tudi, da je glavni nasprotnik nemščine nadučitelj g. Kunkler, s katerim se je naš list itak že dosti pečal. Mož ima strogi regiment v tem oziru in njegovi učitelji mu morajo biti pokorni. Večkrat jim je veleval, da ja ne smejo prekorati dosedanja 3 urni poduk v nemščini. Zato vprašamo šolsko oblast, je-li je ta gospod za okoliško šolo primerna oseba?

Grasčinsko posestvo „Hammer“ pri Ptiju so nakupili neki italijanski podjetniki. Baje hodočajo tam ustavnosti večjo fabriko za izdelovanje lesa in električno napravo. Od tam dobavljene električne moći hodočajo odstopiti mestu Ptuj precejšnjo svoto konjskih moći. Gotovega v tem oziru seveda še ni ničesar sklenjenega. Zanimivo je le, da se ustijo domačini od tujcev v podjetnosti prekosoti. Koliko koristi bi n. p. gospod Burg celemu storil, ko bi svoj mlin za ponujeno res veliko svoto mestu prodal. Pa ni hotel...

Iz Ptajske gore nam piše več posestnikov: Kakor čujemo, se razpiše službo nadučitelja. Mi posestniki v Ptajski gori odločno protestiramo, da bi se na to mesto nastavil tukajšnji g. Klemenčič. Izpoznali smo tega moža in vemo ceniti njegove učiteljske sposobnosti. Prepričani smo, da mož gostilna bolj pristoja nego šola. Zato zahtevamo odločno, da se tega človeka ne nastavi!

Iz Podove objavlja zadnji „Slov. Gospodar“ nekaki odgovor na članek, ki smo ga ponatisnili v zadnji „Štajerčevi“ številki. Z lažnivimi osebami, ki se ravnajo po Liguorijevih naukah, se seveda ne budem prepričali. Pač pa ponavljamo, da je vse res, kar smo iz Podove pisali in da smo pripravljeni, to pred sodnijo dokazati. Res je, da je klerikalec Mlaker za neko cenitev škode, ki so jo povzročili zajci, zahteval 10 krov cenilne odškodnine. Ravno tako res je, da mu je okrajno glavarstvo z odlokom z dne 25. svinčana t. k. pokazalo nos in ni torej nič dobil. To vse je gola resnica in kmetje zdaj vidijo, kako nesebični so klerikalni mogotci. Istopako je vse res, kar smo pisali o tistih 4 K in zamoremoto pred sodnijo s pričami in pod prisego doka-

zati. Glede nesramnega telegrama, ki ga je odposlala klerikalna banda glavarstvu, stoji že Martin Plečko v sodniški preiskavi. Mož se izgovarja, da ga je k temu nečastnemu dejanju Mlaker nahuijskal. Pri sodniji se bode že resnico izvedlo. Psotka „lažnik“, katero nam meče „Fihpos“ v obraz, pade torej na njegove zegasane urendike in obrekovalno dopisne nazaj!

V Hajdin! Kaplan Podplatanik pisari po „Fihposu“ in dela tako, kakor da bi te češčarije pmetti objavljali. Nikar se ne skrivajte, g. Podplatanik! Vaših groženj se pač niti zadnji krajiv pastirček ne vstraši. Ali pa morda ni res, kar je „Štajerc“ pisal? Ali ni res, da ste tako „duhovito“ pridigovali? Ali ni res, da so dobila dekleta pri tomboli tako „duhovita“ darila? Ali ni res, da je prihajal kaplan Jager ob 3., 4. in 5. uru zutraj iz Hajdine v Ptuj? Odgovorite, g. kaplan in ne skrivajte se za hrbito poštenih kmetov!

Požarni brambovci grabski so se razljutili nad našim listom, ker smo zadnjič resnico o zadnjem požaru v Središču napisali. No, možje, — res je pale, paj-ne? Vse brizgalne so bile za nič, le grabska je pričela čez 1 uro delati. Saj vi možje tega niste krivi, pač pa so krivi prvaški junaki, ki vas žal za nos vodijo. Slame pri nas pa ne bode dopisun „Fihposa“ gasil; kajti ko bi jo videl kje, bi jo hitro pohrustal, ker je itak bolj živini nego človeku pokoren...

Iz okolice Mozirja se nam poročo o prav čudnih zadevah. Znano je, kako zaničujejo črni pravki vsakega naprednega moža, kako naprednjake pušujejo za „backe“ in „šnopsarje“. Da pa so črnubi sami najslabši, dokazuje že slediči dogodek: Dne 4. t. m. imel je tamošnji župan z dvema odbornikoma (kajti svetovalcev on ne potrebuje) v svojem tajnikom „komisijon“ zradi neke nove hiši v okolici Lepenjive. Po pregledu so pa ga ti možki tako vlekli iz frakeljna, da so se domu grede obnašali kakor fanti na „präzenju“. Poštani ljudje so se jim kar skrivali. Nasproti se jim pripelje tudi neki mož z dvema konjem. Cesta je bila seveda opijanjenih mož polna; zato so hoteli, da se jim mora kmet s konji vmakniti. Ta mož tega seveda ni hotel in ni mogel storiti. Zato ga potegne eden izmed pisanega „komisijona“ iz voza in ga vrže v graben zraven ceste, mu vzame bič in reveža tako obdeluje, da je bil nakrat ves v krvi in je moral takoj potem k zdravniku. Naprej govorila bode sodnija. Ali mi vidimo iz tega, kako poživinjeni so klerikalci.

Nova nemška šola v Slov. Bistrici je dobila od „Schulvereina“ 3000 krov v darilo.

Vinogradniki ptujskega okraja! Vinogradniški inštruktor g. Zupanc bode podučeval, kako se plete trte i. s.: 19. maja ob 10. uri pri g. Miheliču v Goričaku; 20. maja ob 10. uri pri g. Čehu v Paradižu; 21. maja ob 10. uri pri g. Kozelu v Leskovcu; 22. maja ob 10. uri pri g. Kasimiru v Vareji; 23. maja ob 10. uri v deželni gorici pri sv. Urbanu; 25. maja ob 1. uri popoldne pri g. Hauptmannu; 30. maja ob 11. uri pri g. Arnuš v Preradu; 2. junija ob 1. uri pop. v dež. gorici v Narapljah; 3. junija ob 1. uri pri g. Vtiču v Stopercih.

Za 40 letno zvestvo službovanje sta bila odlikovana s častno medajo gđ. Marija Slana, bivša pomočnica pri županu Ornigu in g. Ad. Hoiker, delovodja lončarske delavnice Wesiag v Ptiju. Čestitamo!

Poslanec H. Wastian, mož odločno naprednega naziranja, žilavega in krepkega štajerskega značaja, je za svoje res velike zasluge imenovan že častnim občanom treh mest: Maribor, Ptuj in Slov. Bistrica. Pred kratkim šele se mu je izročila častna diploma slov. bistrškega mesta. Te dni pa so bili gg. župan Ornig, dr. pl. Plachki in direktor Stehring kot odpislanci v Mariboru in so g. Wastianu izročili častno diploma mesta Ptuj. Čestitamo vremu možu iz srca!

Grozni pretep. Iz najbolj klerikalnih krajev se čuje vedno največ živinskih zločinov. Preteklo soboto sta napadla fanta Strafela in Bizjak iz sv. Marka nekega Vidoviča iz Stojno na javni cesti in ga poškodovala. Z nožmi sta mu oko izrazala. Poživinjena storilca sta že znana pretepača in večkrat predkaznovana. V nedeljo je bilo žeganje v sv. Marku in je prišlo zopet do

pretepol. Noži so imeli prvo besedo. Le oroži so preprečili prelivanje krvi. Istopako so tudi hajdinski fantje v Pogatschnigovi gostilni Bregu pobijali in razgrajali. Menda so to potokom sledice tiste „izobrazbe“, ki jo širi kaplan Piso utopil. Politikujoči duhovni, vzdramite se pričnite vendar ljudstvo vzgojevati, ne pa zasula hajskati!

Rop. V Polule pri Celju napadli so rupe živinskega trgovca Karela Senica in zahtevali njega denar za žganje. Mož jim je dal 1 krov in Mise ker se je bal, da bi mu ves denar vzel. Fakakor so zaradi ropa zaprli.

Umrl je v Marenbergu trgovec in član činskega ter okrajnega zastopa g. Franc Kugler. Bilo je zvesti sin svoje domovine in trdnih Indijci prednjak. Naj mu bode domača zemlja lahko Novi Vitanj in g. dr. A. Reddi v Slov. Bistrica. N. p. v. m.!

Pogorela je hiša mesarja g. Kreinerja v Ljubljani pri Slov. Gradcu. Mož ima veliko skoritev za Martinu pri Slov. Gradcu.

Peročila sta se g. dr. Hermann Watzel c. k. sodniški adjunkt in gospica Ella Omčičeva hčerka ptujskega župana. Čestitamo iskreni Na mnogo let!

Iz Koroškega.

Koroški kmetski zbor se je vršil 26. t. v Feldkirchnu. Bil je izborno obiskan. Poslanec Lemšnik je zbor otvoril in naglašal potrebu združenja kmetskih vil. Potem je dobil besedilo svolasi vodja avstrijskih kmetov vitez Hoblum, katerega so zborovalci živahno pozdravili. Razložil je v dolgem govoru potrebo in kmetijskega gibanja na Avstrijskem. Ojstvaroval govoril proti zidanju kanalov in uvozu srbske živine. Odločno sta se izjavila proti uvozu srbske živine tudi poslanca Kirchmayer in Pirkher. N. se je sprejela tozadovna rezolucija, Z navdušenjem je bil shod zaključen. Ta zbor nam je dokazal, da se je pričel nemški koroški kmeti s pravicami in svojega pomena zavedati. Dal Bog, da se tudi slovenski Korošči naveličali hincam politike pravakov in zvezali tesno z nemškimi variši v svrhu pridobitve boljše gospodarske dočnosti.

Obiskujte Rožno dolino! Opozarjamо naprednjake koroške na divjo gonjo, ki jo vprizajo pravici ravno v Rožni dolini. Vedno prihajajo karavanke kranjski hujščki, ki hočejo na nas dočnosti vse naprednjake na žlici juhe požreti. Snemajmo te može in prihajajmo tudi mi v Rožno dolino, da širimmo napredno zavednost in priamo svoje somišljenike!

Kaplanu Walcher v spomin. Kakor zna je pil koroski politični kaplan Walcher z jugozahodnim socialnim demokratom dr. Diamantom bojovnično. Klerikalni list „Salzburger Chronik“ piše o tej zadevi tako-le: „V krščansko-socialnem krogih so zelo nezadovoljni, da se druži kaplan Walcher, ki bi moral biti antisemit (protijedenski) z uredniki judovskih listov. Da je pa se še celo z nekim poljskim judom in socialdemokratom bratovščino pil, je pač preveč“. Tako sodi klerikalni list o klerikalno-koroškem poslancu. Zanimivo pa je, da je ta list glas kardinala Katschalerja, ki vlada tudi čez Rožno. Torej je kardinal izrgal lastnemu položnemu kaplanu Walcherju larfo različno. Vbogi labudski kmetje, ki so si izvolili tak poslanca!

Občinska volitev. V Rožu je bil izvoljen župan g. Michael Paul p. d. Woit.

Grozna smrt. Na Velikonedeljo se je vstopilo več fantov v kamnico neke devojke v Špignu. Ko jih je gospodar zapazil, skočili so okna. Pri temu je padel fant Turner na Špigno, sto ograjo in umrl vsled prizadetih ran.

Samomor. V okolici Spitala je skočil možni čuvaj Peter Unterhofer pod vlak, ki je glavo odtrgal.

Pred sodnikom umrl. Kramar Weiss v Lovcu je bil tožen zaradi žaljenja časti. Pred sodbo ga je zadelka kap in je nezadovoljil.

Versko zblaznila je hčerka nekega posnika iz okolice Celovca. Bila je pri misijoni pri spovedi in to je nano tako vplivalo, da zmorela. Svolasi njeni oče je ves obupan.

žic

ovi valčni mlin (Kunstmühle)
liko
eno 36
sam
pošta
ortna
164.
terem stojita 2 valčeljna, 2 para kannov, stroji za
zrno in moke, aufcugi, katere reči so se v mi-
tem letu notri postavile, je vse čisto v dobrem stanu.
pošta stoji na vodi Muri v občini trga Veržej v sredini
pruskega polja, in ima vselej obilno mletje. Proda se
v ugodnimi pogojih. Kdor ta mlin kupiti želi, se naj
pri Antonu Wrablu, trgovcu v Križevcih pošta
izvenci pri Ljutomeru. Tudi se vzame na ta mlin dobro
izučeni mlinar v delo.

332

Ura z verižico

samo 5 kron 50 vinarjev.

ajnska eksportna hiša je nakupila veliko ur in jih raz-
sila; eno prekrasno pozlačeno 36 ur natančno idočo
z uro z lepo verižico samo **5 K 50 vin.**; ob
se pismeno tri leta jamči. Po poštnem povzetju
poslila prusko-slezjska eksportna hiša **D. Kessler,**
akov N. 21./641. O p o m a b : Za neugajajoče se
denar vrne.

330

Potnikom v Ameriko

priporoda

generalna agentura
AMERIKANSKE

in White Star-Linije

ujitro vožnjo prek **Basel - Paris - Cherbourg - New-York**, 2 odhoda v tednu, hrana že v Baselu prost, velikanskimi in varnimi parniki teh linij prevoz od **Cherbourg-New-York** v resnicu $5\frac{1}{2}$ do 6 dni. Vsa potroba in natančna pojasnila daje radovljivo in zastonj:

Generalna Agentura

Im Obersteg & Co. 28 Aeschengraben Basel (Švica.) 292

Svet. II 17315

2270

Razglas.

322

Za 11 mesečni tečaj na državnih gozdarski šoli v Gusswerku pri Maria Zellu, ki se prične dne 1. septembra 1908, se podeli šest dež. štipendij in sicer dve po 500 K in štiri po 400 K. Prosilci za te štipendije vložijo svoje prošnje do najkasneje 1. junija t. l. pri stajerskemu deželnemu odboru v Gradcu ter jim morajo priložiti:

1. Krstni list, da se izkaže, da je prosilec že 17. leto svoje starosti dokončal, 22. leto pa še ne prekorčil.

2. Spričevalo od okrajnega zdravnika o popolni fizični sposobnosti za gozdarsko službo v visokem hribovju, posebno pa o posesti normalnega vida in posluha; spričevalo okrajnega zdravnika ne sme biti dalje nazaj kot od 15. maja t. datirano.

3. Potrdilo, da poseduje prosilec one zmožnosti, ki se jih pridobi pri z dobrim uspehom narejenemu absoluiranju meščanske šole ali pa 3 letnikov spodnje realke odnosno spodnje gimnazije; to treba potrditi z določnimi šolskimi spričevali.

4. Potrdilo, da poseduje prosilec one zmožnosti, ki se jih pridobi pri z dobrim uspehom narejenemu absoluiranju meščanske šole ali pa 3 letnikov spodnje realke odnosno spodnje gimnazije; to treba potrditi z določnimi šolskimi spričevali.

5. Domovinski list.

6. Spričevalo o navrnosti in dobremu obnašanju, aki no že z dokazom pod 4. potrjeno.

7. Ubožni list.

8. Pravomočno izjavo sorodnikov ali dobrotnikov prosilca, da se obvezuje, da plačajo v primernih svotah v obrokih po zahtevi šolskega vodstva ali nadvodstva om del za 11 mesečni šolski obisk neobhodno potrebljnih denarnih in pomožnih sredstev, ki bi bil potreben eventualno še čez sveto dosežene štipendije.

To izjavo imajo podpisati pisec in dve priči ter jo imajo sodniško ali notarijelno legalizirati. Nadalje je na tem potrditi občinsko-uradno plačilno zmožnost pisca potrditi.

Prosilci, ki ne ugodijo zgornim pod 1-8 označenim pogojem, se ne morejo upoštevati pri oddaji štipendije, ker so ti pogoj tudi za sprejem v c. kr. gozdarsko šolo v Gusswerku določeni.

Omeni se, da je potreba denarja za hrano, oskrbo, perilo in potrebščine poduka ter male nabave v dobi 11 mesečnega učnega časa na okroglo 600 kron proračunjena.

Natančnejše določbe o uredbi te šole, o šolskemu načrtu, hišnemu redu in disciplini se lahko pri c. kr. upravi gozdov v domen v Gusswerku vpogledajo.

GRADEC, dn 16. aprila 1908.

Od stajerskega deželnega odbora.

Kupite izravno od tkavnice 217

6 plaht brez šiva

najboljše vrste, veliko 150/200 cm. Cena K 14-50

— Brata Krejcar, Dobruschka, Češka —

Tkavnica plahta in pambla. Najnoviji ponudni muški franki!

Styria-

bicikelni

Novi modeli 1908.

Cena za gotov denar:

„Styria“ - bicikelni K

140 . 160 (fino cestno

kolo) najfinješa cestna

kolesa K 180—200 isto

K 240—280.

(Halbrennmaschinen) s patent Styria-Glockenlager.

Že rabljene, toda še prav dobre bicikelne po 80, 100 K. Po ugodnih pogojih prodajava samo z a e s l j i v i m kupcem in proti dvajstvemesečnemu plačilu in sicer s a m n o v a k o l e s a . Na zahtevanje vsakomur, ki misli bicikel kupiti, se pošlje cenik. Styria-bicikelni so dandanašnji najimnitnejši fabrikati, in največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmantel).

Brata Slawitsch,

generalna zastopnika za okraje 271

Ptuj, Ormuž, Rogatec in Središče.

Naročila naj se pošljejo na naslov, ker fabrika posameznih koles ne razpoljila in ne prodaja privatnim osebam.

Same pravi je le

Thierry - balzam

z zeleno n u n o kot znamko. Najmanj se pošlje 12/2 ali 6/1 ali patent, potna družinska steklenica K 5—. Zaboj zastonj.

Thierry centifolij-mazilo

Najmanj se pošlje 2 doze K 8-60. Zaboj zastonj. Povsodi priznana kot najboljša domaća sredstva proti bolečinam, petenje v želodcu, krevu, kašlu, hriposti, vnetju, ranami itd. — Naslov za narocite

in denar:

A. Thierry, apoteka k angolj-varuhu v Pregradi pri Rogatcu.

Zaloge v največjih apotekah. 297

76

Prva česka prodajalna.

P
OZOR

Pristne snovi za napravo domače pijače do-
bite v popolnoma pravi in zdravljiv popolnoma ne-
skodljivi se tavij 'le testaj, če ima vsaj le jeden del
mojih snovi: zgoraj stojec, postavno zavarovano
varstveno znakom.

Moje snovi so bile že večkrat, zadnjih dne 23. februarja 1907 preizkušane od c. kr. preizkuševal-
nico hranil v Gradcu glede njih neškodljivosti;
vsed spričeval, katera imam v rokah od omene-
ne preizkuševalnice, nimajo v sebi nikakih zdravju
neškodljivih tvari, vselej česar so v moji sestavi
najbolj pripravljena za napravo v resnici zdrave in
najbolj okusne domače pijače.

Vsički tega prosim vsakega, da paži v svojo
lastno korist posebe na zgoraj stojec, registrir-
ano znakom, da se tako varuje pred manj vred-
nimi ponarejevimi izdelki. 34

Kmetovalci pozor!

Starozorna krščanska tvrdka.

Opazujemo vse kmetovalce in gospodarje na
svetu, po vsem Kranjskem, Štajerskem, Koroskem,
Hrvaškem, Ogrskem, Dol. in Gor. Avstrijskem zna-
ne snovi za napravo domače pijače z vinskim, hru-
škovim in jabolčnim okusom ter vseh vrst žganja
in rumu, 80% ocetnega cveta itd. Snovi se načav-
ni pridele in vsled tega popolnoma neškodljive. Z
njimi lahko mestite vino in sadni most ter delate
pijaco na tropino in droži ali tudi na samo vodo.
Ker je moja trgovina tako razširjena, sem v pri-
jetjem položaju, da dajem za nizko ceno najboljše
blagol. Vsak ki je enkrat poizkusil, postal je moj
stalni narocnik! (Dajem tudi zastonj pojasnila za
zboljšanje skaljenega ali drugače pokvarjenega vina
in vinske posode.) Prosim pažite natanko na mojo
tvrdko, ki obstaja že več kot 15 let in vsled tega
le samo ona more oddajati vse po dolgo izkušenih
receptih! Na zahtevo podjemem cenike zastonj.

Z edilnim spoznavanjem udan!

Andrej Pollak trgovec s špererijskim in
drugim blagom
„Pri črnem psu“ Gradeč, Annenstrasse štev. 46.

298

Pridni mizarji za pohištvo in stavbe

samostojni delavci, najdejo trajno delo pri
9½, urnem delavnem času in dobrí placi
v parni tišleriji **F. Pototschnigg**, v Ma-
riboru.

298

Prva česka prodajalna.
Ceno perje za postelj
1 kg sivega, silanega, dobrega 2
K, še boljšega 2 K 40 v; 1 kg bele-
ga, silanega 3 K 60, finega, mehkega 4 K
10 v; 1 kg izredno finega sneženo-
belega, silanega 6 K 40 v; 8 K; 1
kg najfinjega (Daumen) sivega 6 K, 7 K; belega finega 10 K;
najbolj finega od prs 12 K. Pri nakupu 5 kg. franko.

Izgotovljene postelje
zadostno napolnjene, v neprodornem, rdečem plavem rumenem ali
belem nankingu. 1 tuhna 170/116 cm velika, z novim, sivim,
trajnim perjem 10 K; s finim sivim, mehkim perjem 12 K, 14 K;
z najfinjim 16 K; 1 blazina 80/58 cm, 2 K 80, 3 K 40, 4 K;
razpoljilje po povzetju 15 K naprej. Izmenjanje v travev
franko. Debar nazaj. **S. Benisch** v Deschowitz 716
Böhmerwald

Hranilnica (Sparkassa)
vlad. državnega mesta
Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. po-
stno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovljeno in brezplačno

vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

76

Uradne ure

za poslovanje s

strankami ob de-
lavnikih od

8 - 12 ure.

76

Občenje z

avst. ogersko

banko.

Ravnateljstvo.

Johann Koss v Celju

na kolodvorskem prostoru

se dobivajo že od	gold.	6·50	naprej
druge sorte po		7—	"
tretje " "		8—	"
četrte " "		9—	"
pete " "		10—	"
in z fedrami po		12—	"

Za fineše sorte se naj zahteva posebni cenik.

Varstvena marka „Anker“
Liniment. Caspici comp.
nadomestilo za
anker-pain-expeller
je znano kot odpeljajoče, izvrstno in bolečine odstranjujoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, K 140, in K 280. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se paži na originalne steklenice v škatljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.
Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.
Raspšilja se vsak dan.

Domača pijača

narejena z „Mostin“ da izvrstno pijača in je najboljše nadomestilo za pristni srdni moč, „Mostin“ je sestavina naravnih substanc in vsled tega neškodljiv ter vpliva ta pijača na človeka oživiljajoče in pospešuje prehavo. 300 l. t. pijača narejene z „Mostin“ stane 4 gld. 80 kr. „Mostin“ se dobi pri Janezu Posch, špecerjska trgovina, Maribor, Koroška ulica 20. — Poštna razposiljatev vsak dan. — Svari se pred ponaredbami.

173

Pozor! Čitaj! **Pozor!**
Slavonska biljevina

GESUNDHEIT DEM KRANKEN,
STÄRKE DEM SCHWACHEN.
Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlu — bolih v prsih — prehlajenju v grlu, hripanosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem kataru, suhem kašiju, tuberkulozi itd.

Delovanje izborno, vseh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenice K 40 vin., 4 steklenice K 80 vin., po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenice se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija).

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanh

pripreča p. t. občinstvu svoje bogato zalogu izbornega špecerjskega blaga, kater fine parne mokre, vinberle, cibere, kave, masti, jedilno olje, petrolej itd. kater tudi zalogu manufakturnega blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, mesto in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobera pristna narava vina en gros in dobre pravo žganje en gros in en detail.

Rane

se vrst naj se varu-
jo skrbno pred vsako nečistostjo,

kajti vsled te postane lahko najmanjša rama nevarna in ve-
lika. Že let sem se rabiti omehkajoči Pragerski domači žavor, kot zanesljivi obvezno sredstvo. Ista varuje rane, zmanjša vnetje in bolečine, vpliva hladino in pospešuje sploh zdravljenje.

raspošilja se vsak dan
1 celo doz. 70 vin., $\frac{1}{4}$ K 50 vin. po pošti
proti napoj-plaćilu 3 K 16 vin. se posilje
franko 4 doz. za 7 K pa 10 doz. in to na
vse avstro-oogrskie stacije.

Vsa dela zavirkov imajo postavno varstveno
znamko.

Glavni depot:

B. FRAGNER, c. k. dvorni literant.

Apoteka zum schwarzen Adler.

Praga Kleinesite, Ecke der Nerudagasse No. 203.

Skladišče v apotečkah Austro-Ogrske.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast las in proti njih izpadjanju — KAPILOR št. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prahaj in vsako kožno bolezzen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo nahvalnic in priznanic. Stane poštne prosto na vsako pošto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURIŠIĆ 580

lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji.

Svilne robce

Volneno blago

Druk od firbarja

Cajge in satene

Platno belo in pisano

Štofe in kamgarn

Srajce in krvavate

kupuje večina

samo v ta novi veliki trgovini

PLAHTE

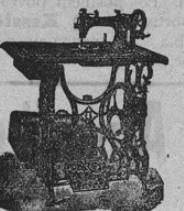
(Prtiči)

iz domačega platna po . . . . . gold
iz mčne debele kontenine . . . . .
iz tirolskega platna . . . . .

v novi veliki trgovini

JOHANN KOSS v Celju

na kolodvorskem prostoru.

Brata Slawič
v Ptaju

priporočata izvrstne stroje (Nähmaschinen) deči ceni:

Singer A . . . . . 70 K
Singer Medium 90
Singer Titania 120

Ringschiffchen 140
Ringschiffchen za krojače 180
Minerva A 100
Minerva C za krojače in čevljarje 160
Howe C za krojače in čevljarje 90
Cylinder Elastik za čevljarje 180
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Nene so nižje kakor povsod in se po plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik plačno.

Kron 5000 zaslužka

plačam tistem, ki dokaze, da mi moja čudežna kole

600 komadov za gold 2·50

prilokostni nakup, f. s.: 1 prava švic. zist. Roskopf paten ura, grē natanko in dobro, regul, s pismeno 3 letno fabričnjo, 2 amerik, zlato-dobule prstana (za gospoda in ang. poroč. garnituro, obstojejo in manšetnih, ovratnih gumb, 1 amerik, žepni mož 5 delov, 1 eleg. židanova krovite in multe po želji, največji facon, 1 krasna knoflica z simili-brilljanti, 1 nežna damska broša zadnja novost, 1 toaletska garnitura, 1 eleg. usnjati portomone, 1 par amerik s imit. kamenji, 1 par angl. vremenskih barometrov, 1 album s 36 umet. najlepših razgledov sveta, 1 krasni lasni kožar s pravimi orientalnimi biseri, 5 indijskih čokov, vlogov zahava vsako drusto in S 350 kom. raznih pa ki se v vsaki hiši potrebni in koristni zastoj. Vse skupi zist. Roskopf patent žepna ura, ki je sama dvojno svetka sstoma gold 2·50. Dobi se po povzetju ali naprej (tudi S. Urbach, Krakeva).

N. B. Ako se naroči 2 paketa, prida se 1 prima tev ali 6 fl. volneno žepni robce gratis. Ako ne dopa takoj nazaj, torej vsak risiko izključen.

Meščanska parna žaga

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v zraven klalnice in plinarske hiše postavlja

nova parna žaga vsakemu in porab. Vsakemu se les hodi, itd. po zahtevi tak žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, v spahati i. t. d.

V ptujskem mestnem soto nem kopališču

se dobijo odšimali kopele s hlaponom po drah jako znižanih cenah. Vsak navaden duri popoldan in vsako nedeljo in vsak pre ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 carjev.) Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pet Badeanstalt).

Velika gotovih ob

zaloga

za otroke vsake starosti iz štofa in

ženskih jaken (jope)

štofaste in

moških oblek

hlače iz cajga in štofa zelo po ce

v novi veliki trgovini

JOHANN KOSS v Celju

na kolodvorskem prostoru.